

Brug naar de wereldtop

Aanvraag Festival Mundial bij Brabant C Fonds 2016-2018

Voorwoord

Dit document maakt duidelijk welke specifieke acties Festival Mundial de komende drie jaar wil ondernemen en op welke wijze Festival Mundial zich verder wil ontwikkelen om een hoger niveau met een internationale ambitie te realiseren.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding	2
Transformatie	2
Realiseren artistieke doelen	3
<i>Bouwen aan artistieke groei en onderscheidend vermogen</i>	3
<i>Toekomstig programma; “het verschil maken”</i>	4
Realiseren inhoudelijke doelen	7
<i>Partnerversterking</i>	7
<i>Versterking business met Festival Mundial</i>	7
<i>Nieuwe maatschappelijke relevantie en engagement</i>	8
Resumerend	8

Inleiding

Festival Mundial 2020

Festival Mundial zal in 2020 een community zijn, zowel online als offline. Voor bezoekers (virtueel of fysiek), voor artiesten, voor overheden, voor bedrijven en (cultureel) ondernemers. In 2020 is Festival Mundial nog meer trendsettend dan het nu al is. Het heeft een gidsfunctie in het Nederlandse festival- en muzieklandschap. Het verklankt en verbeeldt Eurosonic Noorderslag van de jaren na 2020. Alleen dan niet enkel met Europese bands, maar met muziek uit de gehele wereld. Ook met de onontdekte pareltjes die achter de gangbare artistieke horizon liggen.

Iedereen wil bij Festival Mundial horen. Bij de activiteiten in Tilburg, in Nederland, België, Europa en de rest van de wereld. In 2020 begint die artistieke vlek zich buiten de Benelux te verspreiden. Festival Mundial is een netwerk waar (culturele) ondernemers, overheden, NGO's en bedrijfsleven elkaar ontmoeten en inspireren.

Ontwikkelingssamenwerking is de oorsprong, maar niet het doel. Ontwikkeling van de samenwerking wel. Zoals de naam Festival Mundial al zegt, is deze samenwerking in de hele wereld: muzikaal, artistiek, maar ook op zakelijk gebied. Bezoekers (virtueel of fysiek) kunnen bijdragen en mee ontwikkelen. Op de onlinekanalen van Festival Mundial moet je zijn om de bands en artiesten van alle continenten te ontdekken. En de artiesten van alle continenten weten dat ze bij Mundial moeten zijn om hun muziek over de grenzen aan de man te brengen.

Transformatie

De afgelopen drie jaar, sinds de verhuizing naar de Spoorzone, heeft Festival Mundial gewerkt aan een steviger profiel dat zich onderscheidt van de overige festivals. Om zich te kunnen onderscheiden is een duidelijke focus cruciaal.

Tijdens de 1ste editie van Festival Mundial in de Spoorzone was *het nieuwe verhaal* voor iedereen een totale verrassing. Bij de 2de editie werden er nog kritische vragen gesteld over wat het evenement bijdraagt en over wat Festival Mundial nu zo bijzonder maakt. Na de 3de editie op de Spoorzone waren de reacties daarentegen lovend over de artistieke koers en uitstraling en het onderscheidend vermogen met een duidelijke focus.

De periode van de laatste drie edities was een spannend en risicovol avontuur. Het was een ontdekkingstocht waarbij veel energie werd gestoken in een nieuwe programmering, een nieuwe infrastructuur en vormgeving. Ook het aanpassen van de organisatie en het ontwikkelen van een nieuwe relatie met al bestaand en nieuw publiek hoorde hierbij.

Met de nieuwe invulling van de artistieke programmering is de basis gelegd voor het verder ontwikkelen van een internationaal profiel en programmering. Nu de basis weer steviger staat, wil Festival Mundial verder naar een hoger niveau. Dit hoger niveau houdt in dat er meer internationale coproducties en internationaal onderscheidend aanbod in de programmering zal zijn. Dit betekent meer internationale zichtbaarheid bij internationale media en professionals.

De programmering zal aangevuld worden door het versterken van het maatschappelijke

profiel en de betrokkenheid van Festival Mundial. In het verleden was dit een onderdeel van het *DNA* van Festival Mundial, maar inmiddels is er een passende actualisering noodzakelijk door de huidige dynamiek en het tijdsgewricht. De komende periode zal de organisatie ook aan de maatschappelijke inhoud een impuls geven. Dit acht de organisatie noodzakelijk omdat dit, in combinatie met het aandeel kunst en cultuur binnen Festival Mundial, onlosmakelijk verbonden is aan en van cruciale waarde is voor de betekenis van Festival Mundial. Een citaat uit de blog *Mixedworldmusic.com* na de editie van 2015 (Dieter van den Bergh - 03-07-2015): *In het soms wat eenkennige ‘wereldmuziekland’ wordt Festival Mundial in Tilburg - 23 duizend bezoekers afgelopen weekend - nog steeds niet helemaal als volwaardig aangezien. Terwijl hier sinds 1988 zowat alle grootheden stonden, van Fela Kuti tot Khaled, van King Sunny Ade tot Alpha Blondy. In de Benelux is bovendien nauwelijks een wereldmuziekfestival denkbaar dat jonger, rauwer, avontuurlijker en hipper is. En een beetje meer hipheid kan de wereldmuziek wel gebruiken.*

Het rock-’n-roll-gehalte nam fors toe nadat het Tilburgse festival drie edities geleden verhuisde van het Leijpark naar de industriële, grootstedelijke Spoorzone, met al z’n oude fabriekspanden, hoeken, nissen een festivalwalhalla. Mundial onderscheidt zich met een zeer divers kleurrijk programma. Waar zie je de Colombiaanse Meridian Brothers hun psychedelische cumbia-ding doen, terwijl even verderop Ernst Jansz zich in het zweet werkt met z’n Indische programma? (...). Ook ‘wereldmuziek’, en Mundial bewijst dat die nog jaren mee kan. Langzaam sijpelt het besef - ook boven de rivieren - door: op Mundial gebeurt iets spannends. Een viersterren-recensie in NRC, een VPRO-stage; beetje laat, maar het is een begin.

Vrije Geluiden van de VPRO was zondag op Festival Mundial, klik hier voor de opnames <http://www.vpro.nl/vrije-geluiden/specials/Festivals/Mundial-2015.html>

Realiseren van de artistieke doelen

Nu de focus ligt op het realiseren van de geformuleerde doelen, worden er een aantal keuzes gemaakt die nodig zijn om die ambities waar te maken.

Bouwen aan artistieke groei en onderscheidend vermogen

Om de artistieke groei te realiseren en aansluiting te blijven houden met de ontwikkelingen van de *nieuwe wereldmuziek*, zijn er twee belangrijke stappen die gemaakt moeten worden:

Nieuwe programmeur

Er wordt een nieuwe programmeur aangesteld in de persoon van Miriam Brenner. Zij staat met beide voeten in de kunst- en cultuurwereld, heeft aansluiting met en is nieuwsgierig naar de artistieke ontwikkelingen in de *nieuwe (wereld)muziek*. Zij is een programmeur en programmamaker met een brede (multidisciplinaire) artistieke visie en expertise. Zij beschikt over een adequaat internationaal georiënteerd netwerk, is nieuwsgierig, kan en wil *out of the box* denken, verbindt zich aan makers uit meerdere disciplines, heeft kennis van de jongeren cultuur en is ambitieus. Miriam Brenner is medeoprichter van Global Club Music Network, ex programmamaker bij Music Meeting, Jurylid programma Womex 2013, eigenaar Kokako Music.

De huidige artistiek leider, Erwin Schellekens, gaat zich actief focussen op het opbouwen en het verder versterken van van het internationale netwerk van Festival Mundial. Dit is cruciaal

om de ontwikkelingen binnen de *nieuwe wereldmuziek* te kunnen duiden. Daarnaast is het scouten van internationaal onderscheidende producties en coproducties op internationale beurzen en festivals van groot belang. Deze beurzen en festivals zijn vooral gespecialiseerd in het presenteren van de nieuwste, nog minder bekende, verscheidenheid.

Planning scouting programma 2016

Maar bepaalde Europese beurzen zoals Womex zijn onontbeerlijk voor een goed zicht op de ontwikkeling van de *nieuwe Wereldmuziek*. Maar duidelijk is dat deze beurzen aan actualiteit verliezen en dat een bredere mondiale oriëntatie op de Nieuwe Wereldmuziek noodzakelijk is. Bezoeken aan SXSW (Austin, VS), Primavera Sound Festival (Barcelona, Spanje), Reeperbahn Festival (Hamburg, Duitsland), APaMM conference South Korea, Visa For Music International market for African and Middle-Eastern music.

Op basis van de ervaringen in 2016 zal de planning en scouting voor de jaren 2017 en 2018 later ingevuld worden.

Toekomstig programma; “het verschil maken”

Ieder jaar wil Festival Mundial een programma aanbieden dat voldoet aan de regionale en nationale verwachtingen. Daarnaast is er de ambitie een belangrijke speler te worden binnen het internationale veld, momenteel blijft dit wat betreft bezoekers en professionele aandacht beperkt. Hiervoor zal een investering moeten plaatsvinden om te kunnen werken aan een sterker internationaal profiel en onderscheidend vermogen. Het aantrekken van een programmeur, het versterken van het internationale netwerk en het scouting programma moeten zorgen voor een extra impuls van Festival Mundial.

Algemeen programma

Het programma bestaat voor een groot gedeelte uit het reguliere aanbod van artiesten dat wordt geboekt via een zeer betrouwbaar netwerk van agenten, festivals en de expertise van de programmasamensteller. Het uitgangspunt van de programmering is hierbij om actueel aanbod te presenteren dat past bij het profiel van het evenement. Door het scoutingprogramma en het aantrekken van een nieuwe programmeur zal dit programma een extra impuls krijgen zonder dat daarvoor meer budget nodig is. Hierdoor wordt het festival aantrekkelijker voor publiek, pers, business en overheid.

Extra impuls

Het upgraden, het geven van een impuls aan het programma, is gericht op 3 extra pijlers namelijk: programma “exclusief”, talentontwikkeling en produceren/ coproduceren.

1. Programma “Exclusief”

Het algemeen programma zal de komende jaren qua artistieke waarde groeien, maar heeft meer aantrekkingskracht nodig om landelijk en internationaal een vuist te kunnen maken. Exclusieve projecten van een hoge artistieke waarde verhogen de *urge to go* en de herkenbaarheid van het evenement. Het programma zal worden aangevuld met een exclusief aanbod en originele projecten. Uitgangspunt hierbij is dat het spraakmakend is en alleen te zien zal zijn bij Festival Mundial. Dit zal een innoverende stimulans geven aan de programmering. De organisatie is al bezig met de voorbereidingen, maar kan pas concrete stappen gaan maken en contracten aangaan als de financiering rond is. Het programma “Exclusief” is uniek en zal eenmalig te zien zijn tijdens Festival Mundial. Het programma is niet te exporteren naar andere locaties omdat het karakter passend is gemaakt voor Festival Mundial. Onderstaand enkele voorbeelden van programma “Exclusief”.

Voorbeeld: “Exclusief” work in progress

Den Sorte Skole zijn pioniers van de “vierde” wereldmuziek. “By sampling music from all across the world and genres as diverse as folk, psych rock, early electronic music, reggae, classical and all kinds of field recordings they take the listener on a truly unique journey through musical history and beyond. The sound is original, massive and highly enchanting” (Wikipedia). In 2016 gaan zij de muzikale 29 jaar van Festival Mundial in beeld en geluid weergeven. Dit hebben ze eerder gedaan voor het Roskilde Festival. “In January 2010 Roskilde Festival challenged the Den Sorte Skole to create an anniversary concert celebrating the festivals 40-year history from 1971 to 2010. They undertook the task with great awe and humility and spent months digging through Roskilde’s vast musical catalogue. The result was a massive 2-hour celebration with 30.000 people that was hailed in the leading Danish daily Politiken as “a demonstration of the historic superiority of the Roskilde Festival containing both legends and the diversity of shifts in musical expression through the years past”. (Wikipedia) Het resultaat zal zichtbaar zijn tijdens Festival Mundial 2017, als de 30ste editie van dit evenement wordt gerealiseerd.

Voorbeeld: Artist in Residence met Ibrahim Maalouf

Het doel is een bepaalde periode een internationale artiest de stad in te sturen om zich daar te verbinden met lokaal talent. De opbrengst zullen verschillende muzikale optredens zijn. Gesprekken zijn gaande met Ibrahim Maalouf (jazz-swing en Arabische melodieën). Voor een recensie in de Volkskrant: <http://www.volkskrant.nl/muziek/ibrahim-maalouf-kreeg-een-staande-ovatie~a4161781/>.

2. Talentontwikkeling

Festival Mundial ontwikkelt talent en talent ontwikkelt Festival Mundial. Deze samenwerking is van wederzijds belang en tevens uitgangspunt voor het evenement. Festival Mundial werkt intensief samen met Fontys Hogescholen: Hogeschool voor de Kunsten, Hogeschool Journalistiek en Academy for Creative Industries zijn daarbinnen de belangrijkste partners. Festival Mundial is een platform voor Fontys studenten waarbij ze hun kunst, bedrevenheid en vakmanschap kunnen tonen. De weg naar de daadwerkelijke uitvoering toe wordt intensief gecoacht door de opleiding. Hierdoor ontstaan producten of presentaties die maatwerk zijn. De meerwaarde voor Fontys is dat studenten tijdens de opleiding zonder omwegen in aanraking komen met het toekomstige werkveld en de daarmee samenhangende eisen en wensen. Dit contact met een publiek of het traject van het produceren, kan niet alleen geleerd worden in de schoolbanken. De geleverde prestaties en producten zijn divers: stages, ontwikkelen van presentaties, podiumkunsten, media en marketingvraagstukken.

Fontys Hogescholen en Festival Mundial willen de huidige samenwerking intensiveren. De resultaten tot nu toe zijn interessant, maar nog te schools gericht. Om een interessanter resultaat te krijgen en de ontwikkeling een extra stimulans te geven, is er vanuit het inhoudelijke en organisatorische aspect, vanuit Festival Mundial, meer tijd en expertise nodig. Het belang hierbij is ook weer wederzijds. Fontys Hogescholen en de studenten profiteren van een verbeterde aansluiting met het toekomstig werkveld. Festival Mundial profiteert van de artistieke relevantie en groei van de prestaties en diensten vanuit Fontys studenten.

Studenten focussen zich op verschillende disciplines:

- Hogeschool voor de Kunsten; Studenten creëren producties, vertrekpunt zijn de artistieke uitgangspunten van Festival Mundial.

- Hogeschool Journalistiek; Studenten maken live radio en realiseren professionele journalistiek tijdens het evenement.
- Academy for Creative Industries; Studenten creëren een vernieuwde content dat een wezenlijke bijdrage levert aan de vernieuwing van het evenement.

Festival Mundial levert de gevraagde expertise vanuit de verschillende disciplines.

- Artistieke producties worden gecoacht en gescreend door de artistiek leider.
- Journalistieke producties worden gecoacht en gescreend door een marketeer
- Vernieuwde content wordt gescreend en gecoacht door de artistieke leider en marketeer samen.

De begeleiding vanuit het evenement is op deze wijze intensief vanaf de start tot het eindproduct. De marktbeleving en werking die vanuit de opleiding ontbreekt, wordt door de ervaring van het evenement opgevuld.

3. Produceren/ coproduceren

Om de aandacht te trekken binnen het veld van soortgelijke festivals, is het toevoegen van eigen producties of coproducties van levensbelang. Dit zorgt voor een onderscheidend vermogen. Tevens is het voor artiesten belangrijk te weten dat Festival Mundial ook mogelijkheden heeft en biedt om te (co)produceren waardoor een idee van een artiest niet blijft bij een idee, maar in samenwerking kan worden ontwikkeld. (Co)produceren bezorgt Festival Mundial ook meer mogelijkheden binnen het afzetgebied. Bedrijven worden namelijk graag betrokken bij unieke producties. (Co)producties worden gemaakt om op meerdere speelplekken te worden gepresenteerd. Dit dus in tegenstelling tot het programma “exclusief” waar het project alleen maar op Festival Mundial te zien zal zijn.

De laatste jaren melden zich met regelmaat artiesten bij Festival Mundial met het idee een project op te zetten dat gerelateerd is aan Festival Mundial. Enkele projecten zijn de afgelopen jaren opgepakt en uitgevoerd, mits de begroting dit toe liet. Veel aanvragen heeft de organisatie moeten afwijzen omdat het binnen het budget niet mogelijk was. Voor de toekomst is deze ambitie geformuleerd en in een reservering binnen het budget voor dit soort aanvragen en initiatieven. De artistiek leider zal de begeleiding en ontwikkeling op zich nemen. Deze eigen producties of coproducties versterken de uniciteit en aantrekkelijkheid van het programma. Ook worden dit soort projecten daarna vaak doorontwikkeld.

De werkwijze is tweeledig. Festival Mundial gaat kenbaar maken dat artiesten zich kunnen gaan aanmelden met ideeën die grensverleggend zijn. De enige voorwaarde is dat het gerelateerd moet zijn aan de missie en visie van Festival Mundial. Op basis van de selectie van de ideeën, gaat de organisatie in gesprek met de artiesten.

De artistiek leider gaat tijdens zijn scouting programma gesprekken aan met artiesten waarvan hij denkt dat die spraakmakend zijn. Hij probeert ze uit te dagen een idee te bedenken. Het kan vanzelfsprekend ook dat de artistiek leider een idee heeft en daar de juiste artiest bij zoekt.

Voor de editie 2016 zijn gesprekken gaande met de volgende initiatieven:

- Joep Pelt met Soweto SOUL XL uit Zuid-Afrika
- Mundial Orkest, met medewerking van lokale internationale artiesten(immigranten), onder de muzikale leiding van Jeroen van Vliet.
- Oleg Fateev & Simone Sou, werken aan hun muzikale droom in Festival Mundial

Realiseren van de inhoudelijke doelen

Gezien de veranderde tijden, de nieuwe organisatie en de nieuwe locatie was het noodzakelijk om een nieuw koersdocument op te stellen met de focus op de komende vijf jaar, Festival Mundial naar 2020. Hierbij staan 1. partnerversterking, 2. versterking business en nieuwe maatschappelijke betrokkenheid centraal.

1. Partnerversterking

Festival Mundial hecht veel waarde aan samenwerking met partners, samen kan het namelijk sterker worden. Deze partners brengen nieuwe expertise en een interessant netwerk met zich mee. Festival Mundial investeert in samenwerking door de relatie verder te verduurzamen en is altijd op zoek naar uitbreiding van het partnernetwerk met een wederzijdse meerwaarde. Enkele voorbeelden zijn:

- Groen/Duurzaam ism De AfvalSpiegel en ASN bank, met het project groen, groener, groenst om het publiek bewust te maken van afval en zwerfafval te voorkomen
- De samenwerking met Urban Tasting en Rabobank zorgt voor meer aandacht voor duurzaamheid, lokale producten en diensten uit eigen omgeving op de Urban Farm.
- Urban Sportactiviteiten zijn een samenwerking tussen Hall of Fame, Ladybird Skatepark, Tilburg Fietst, Magma Media, Kunst en Kracht en Festival Mundial.
- Samenwerken op het gebied van educatie door het bieden van stageplekken, meewerkstages, snuffelstages en projecten met Fontys Hogescholen, NHTV, Tilburg University, De Rooi Pannen en ROC.
- Het presenteren van Food & Beverage is voor het evenement een belangrijke onderdeel van de beleving. Festival Mundial selecteert zelf de foodtrucks en food dat wordt gepresenteerd maar doet dit in samenwerking met Maraboe, Urban Tasting, en “Dat moet je aan de Boer vragen”. Een essentieel onderdeel hierbij is de verbinding met de lokale omgeving en de mondiale keuken.
- Met VPRO is er een media afspraak in wording, na de positieve samenwerking afgelopen jaar.
- Belangrijke business partners zijn Fontys Hogescholen, Stagelight (licht en geluid) en Heineken (drank) zijn niet alleen van belang voor een geldelijke deal, maar ook voor productionele ondersteuning voor verbetering van de kwaliteit van de beleving van Festival Mundial.
- Daarnaast zijn er veel kleine business en culturele partners te benoemen namelijk: Brabant Water, Omroep Tilburg, CJP, EFWMF, KWS, Fuji, De Pont Museum, etc. Uiteraard is er ook sprake van een intensieve samenwerking met overheden zoals de gemeente Tilburg en de provincie Noord Brabant.

2. Versterking business met Festival Mundial

Mundial wil het partnership met het bedrijfsleven versterken. Door de versterking van het profiel, het bewerkstelligen van een nieuwe betrokkenheid en door economische groei zijn er mogelijkheden en kansen om het bedrijfsleven aan de ontwikkeling van Festival Mundial te binden. Dit wordt vormgegeven door een community te creëren met betalende leden onder de naam *We Are Mundial*.

Met We Are Mundial wil Festival Mundial een brede community opbouwen waarbij kennis en netwerk uit de culturele en creatieve sector en het bedrijfsleven elkaar ontmoeten en versterken. Festival Mundial zal de verbindende factor zijn in dit geheel. Door mondiale issues

te agenderen, ontstaat rond de community van Festival Mundial, het gehele jaar door een Living Lab waar alle geïnteresseerde partijen elkaar weten te vinden en elkaar versterken. Een community van betrokken organisaties die Festival Mundial gebruikt als verbindende factor. *Influentials* en de maatschappelijke organisaties worden zo betrokken bij Festival Mundial. Met de juiste marketingcampagnes die afgestemd zijn op de juiste doelgroepen, zal de komende jaren een actieve community opgebouwd worden. Een globale realistische tijdlijn zou zijn:

- 2015-2016 *Influentials* aan Festival Mundial verbinden en opzetten We Are Mundial.
- 2016-2017 Uitbouwen We Are Mundial en *influentials* bij Festival Mundial betrekken. Nieuwe doelgroepen uitbreiden en aan Festival Mundial binden.
- 2017-2018 Verschuiving van lokaal/regionaal niveau naar landelijk/internationaal niveau verder uitbouwen en intensiveren.

3. Nieuwe maatschappelijke relevantie en engagement

Vanuit een maatschappelijke behoefte is Festival Mundial in 1988 begonnen. Er werd aandacht gevraagd voor ontwikkelingssamenwerking. Het evenement diende tot 2010 als platform voor deze thematiek, tot de nationale subsidies werden stopgezet.

Ondanks sterk teruglopende overheidsbijdragen vanaf 2011 heeft Festival Mundial de oorsprong nooit verloochend en heeft het de maatschappelijke betrokkenheid hoog in het vaandel gehouden. Met een afgeslankte organisatie is veel energie gestoken in de ombouw naar een artistiek relevant evenement en zijn de ambities voor maatschappelijke thema's naar de achtergrond verdwenen.

Vanaf 2016 willen we de wortels van het evenement meer aandacht gaan geven. Het moet weer in evenwicht gebracht worden met de andere delen van het festival. Jan Drissen, ontwikkelingseconoom en al 15 jaar betrokken bij Festival Mundial, gaat werken aan het verstevigen en verbeteren van de maatschappelijke relevantie van het evenement. Daarnaast verzorgt hij de financiële backoffice.

Een voorbeeld van de maatschappelijke betrokkenheid betreft de samenwerking met Rabobank Foundation ter ondersteuning van een katoen coöperatie in India. Op Festival Mundial 2015 is een fashionshow gepresenteerd door studenten van International Life Style Studies, onderdeel van Fontys Hogescholen. In deze show is aandacht gegeven aan het hele proces van katoenproductie, van plant tot een fashionproduct.

Resumerend

Korte opsomming investering Impulsgelden Brabant C

- Aantrekken van een nieuwe, jongere programmeur
- Uitbreiding werkzaamheden richting internationaal niveau voor Erwin Schellekens
- Uitbreiding werkzaamheden richting maatschappelijk niveau voor Jan Drissen
- Intensiveren talentontwikkelingsprogramma
- Intensiveren exclusief programma
- Intensiveren produceren/co produceren
- Verbeteren business participatie en netwerk
- Verbeteren marketing & communicatie nationaal en internationaal